گزارش ۲

سیدعلی موسوی

وزیر نفت:
نگران بحران‌سازی دشمن نیستیم

وزیر نفت در نخستین سفر به عسلویه پس از کسب رأی اعتماد مجلس، این بازدید را یک «بازدید عادی» دانست و تأکید کرد نگران بحران‌هایی که دشمنان انقلاب ایجاد می‌کنند، نیستیم و این سفر برای ما سفری کاری و عادی به شمار می‌آید.

محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت روز شنبه با هدف بازدید از سکوها و پالایشگاه‌های پارس جنوبی، نیروگاه بعثت، پروژه‌های در حال اجرا، بررسی روند پیشرفت پروژه‌ها و برگزاری نشست با مدیران، مجریان و پیمانکاران فازهای در حال اجرا در پارس جنوبی به منظور تسریع در عملیات اجرایی و رفع موانع احتمالی به عسلویه سفر کرد و هدف از این سفر را بازدید از این منطقه و قدردانی از زحمات و تلاش‌های دست‌اندرکارانی دانست که در سکوها فعالیت می‌کنند و نقشی تعیین‌کننده در تأمین گاز کشور دارند.

وی همچنین افزود: در این سفر با مشکلاتی که ممکن است این عزیزان داشته باشند، آشنا می‌شوم و درصدد رفع آنها خواهیم بود، اگرچه از گذشته نکاتی مدنظر داشته‌ام و اقدام‌هایی برای رفع مشکلات انجام شده است، اما تمایل دارم این موضوع را مستقیم از زبان آنها بشنوم تا چالش‌ها برطرف شود. همچنین می‌خواهم در این روزهای خاص قوت قلبی برای همکارانم و در کنار آنها باشم.

■ تمام‌قد در کنار سربازان خط‌مقدم تولید کشور هستیم

وزیر نفت در حاشیه بازدید از سکوی A فاز ۱۸ و سکوی فاز پنجم میدان مشترک پارس جنوبی به همراه جمعی از مدیران ارشد صنعت نفت، ضمن بررسی تازه‌ترین وضع تولید از میدان مشترک پارس جنوبی با کارکنان عملیاتی دیدار و از تلاش‌های آنان قدردانی کرد. وی با اشاره به اینکه کارکنان عملیاتی در صف مقدم تولید انرژی کشور هستند، خطاب به کارکنان مستقر روی سکوهای پارس جنوبی گفت: به عنوان فردی در دآشنا با صنعت نفت با دقت و حساسیت مسائل مربوط به نیروی انسانی به ویژه کارکنان مناطق عملیاتی و کارکنان مستقر در سکوهای نفت و گاز را بررسی و رسیدگی می‌کنم و تمام‌قد در کنار شما هستم. وزیر نفت با تأکید بر اینکه چشم امید هموطنان به کارکنان صنعت نفت است، بیان کرد: تولید ناخالص داخلی، تولید ثروت، تأمین امنیت انرژی بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع کشور به دست کارکنان صنعت نفت رقم می‌خورد، از این رو کارکنان صنعت نفت باید به خودشان ببالند و افتخار کنند.

■ ادای احترام به شهدای گمنام عسلویه

طبق اعلام شانا، وزیر نفت همچنین در جریان نخستین حضور خود در منطقه اقتصادی ویژه پارس به همراه مدیران استانی و جمعی از مدیران ارشد صنعت نفت با حضور در مقبره‌الشهدای عسلویه به شهیدان گمنام والامقام ادای احترام کرد و به قرائت فاتحه پرداخت.

■ همبستگی دولت با کارکنان عملیاتی صنعت نفت

فرهاد شهرکی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به سفر وزیر نفت به منطقه عسلویه در شرایط کنونی و با توجه به تهدیدهای دشمنان گفته است: این سفر به منظور بازدید از سکوها و پالایشگاه‌های پارس جنوبی و قدردانی از زحمات کارگران و نیروهای فعال در این منطقه انجام شده است. وزیر نفت در این سفر تأکید کرد که نگران بحران‌هایی که دشمنان انقلاب ایجاد می‌کنند، نیست و این سفر برای او یک سفر کاری و عادی به شمار می‌آید. این حضور در کنار کارگران و نیروهای منطقه، نشان‌دهنده حمایت و همبستگی دولت با نیروهای فعال در صنایع نفت و گاز کشور است و به نوعی پیام مقاومت و پایداری در برابر تهدیدها را منتقل می‌کند. وی تأکید کرده است این اقدام می‌تواند به تقویت روحیه کارگران و نیروهای منطقه کمک کند و نشان دهد دولت در هر شرایطی در کنار آنهاست و از تلاش‌های‌شان قدردانی می‌کند. حضور وزیر نفت در عسلویه به‌ویژه در شرایطی که تهدیدهای دشمنان افزایش یافته است، نشان‌دهنده عزم و اراده دولت برای حفظ و تقویت صنعت نفت و گاز کشور است. این سفر همچنین می‌تواند به عنوان پیامی به دشمنان تلقی شود که ایران در برابر تهدیدها و فشارهای خارجی تسلیم نخواهد شد و به توسعه و پیشرفت خود ادامه خواهد داد. به گفته این نماینده مجلس، وزیر نفت در این سفر با کارگران و نیروهای فعال در منطقه دیدار و گفت‌وگو کرد و از نزدیک با مشکلات و چالش‌های آنها آشنا شد. این دیدارها می‌تواند به بهبود شرایط کاری و افزایش رضایتمندی کارگران کمک کند، همچنین حضور وزیر نفت در عسلویه می‌تواند به عنوان نشانه‌ای از اهمیت و اولویت دولت به توسعه و پیشرفت مناطق نفت‌خیز کشور تلقی شود. در این سفر، وزیر نفت از پروژه‌های در حال اجرا و برنامه‌های آینده برای توسعه و بهبود زیرساخت‌های منطقه بازدید کرد. این بازدیدها می‌تواند به شناسایی نقاط ضعف و قوت پروژه‌ها کمک کند و به بهبود و تسریع در اجرای آنها منجر شود، همچنین وزیر نفت در این سفر به بررسی نیازها و مشکلات منطقه پرداخت و دستورهای لازم را برای رفع آنها صادر کرد. شهرکی همچنین گفته است این سفر همچنین می‌تواند فرصتی برای تقویت همکاری‌ها و هماهنگی‌های بین‌بخشی در صنعت نفت و گاز کشور تلقی شود. حضور وزیر نفت در عسلویه می‌تواند به افزایش همکاری بین دولت و بخش خصوصی کمک کند و به توسعه و پیشرفت صنعت نفت و گاز کشور منجر شود. این سفر می‌تواند به عنوان نشانه‌ای از تعهد و مسئولیت‌پذیری دولت در قبال کارگران و نیروهای فعال در صنعت نفت و گاز کشور تلقی شود و نشان‌دهنده حمایت و پشتیبانی دولت از تلاش‌ها و زحمات کارگران و نیروهای فعال در این صنعت است و به افزایش انگیزه و روحیه آنها کمک می‌کند، همچنین می‌تواند به عنوان پیامی به دشمنان تلقی شود که ایران در برابر تهدیدها و فشارهای خارجی تسلیم نخواهد شد و به توسعه و پیشرفت خود ادامه خواهد داد.

■ آمادگی منطقه کرمانشاه برای سوخت‌رسانی در فصل سرما

همچنین طبق اعلام شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه، پیمان بهرامی، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه از آمادگی این شرکت به منظور تأمین سوخت زمستانی مورد نیاز برای بیش از ۲۴هزار خانوار مصرف‌کننده نفت سفید و گاز مایع در این استان خبر داد. وی با اشاره به نزدیک‌شدن فصل سرما و لزوم تأمین سوخت مورد نیاز خانوارها گفت: ۲۴هزار و ۴۰۰خانواده در استان کرمانشاه مشترک نفت سفید هستند که نفت سفید و گاز مایع مورد نیاز آنها به اندازه کافی تأمین و ذخیره شده و در اختیار این مشترکان قرار می‌گیرد. سال ۱۴۰۲، ۳۱هزار خانوار در استان کرمانشاه مشترک نفت سفید بودند که در پایش انجام‌شده و توسعه گازرسانی به روستاها، تعداد این مشترکان به ۲۴هزار و ۴۰۰خانوار کاهش یافت. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه با بیان اینکه پارسال مشترکان نفت سفید استان ۲۴میلیون لیتر فرآورده مصرف کردند، گفت: مقدار مصرف گاز مایع آنها نیز در سال ۱۴۰۲، ۲۰میلیون کیلوگرم بوده است. بهرامی همچنین از آمادگی برای تأمین سوخت زمستانی مورد نیاز صنایع بزرگ با آغاز فصل سرما خبر داد و تصریح کرد: در نیمه نخست امسال نیز مشترکان نفت سفید استان ۲میلیون و ۴۰۰هزار لیتر نفت سفید و ۸میلیون و ۵۰۰هزار کیلوگرم گاز مایع مصرف کردند.

گزارش یک

بهناز قاسمی

دارندگان خانه‌ها و خودروهای لوکس به مالیات اعتنایی ندارند

خانه‌های لوکس «پول‌چایی» مالیات را هم ندادند!

کل درآمدی که دولت از سال اول اجرای دریافت مالیات از خانه‌های لوکس به دست آورده ۳۰میلیارد تومان بوده است یعنی رقمی کمتر از قیمت یک آپارتمان لوکس!

با وجود تلاش‌های دولت سیزدهم در دریافت مالیات از خانه‌ها و خودروهای لوکس، متأسفانه در قانون مذکور ابزار بازدارنده‌ای پیش‌بینی نشده است، به طوری که کل درآمدی که دولت از سال اول اجرای دریافت مالیات از خانه‌های لوکس به دست آورده ۳۰میلیارد تومان بوده است، یعنی رقمی کمتر از قیمت یک آپارتمان لوکس. در واقع خانه‌های لوکس «پول‌چایی» مالیات را هم ندادند! طبق بررسی دیوان محاسبات کشور، در سال گذشته تنها ۱۰درصد از مشمولان مالیات خودروهای لوکس اقدام به پرداخت مالیات کرده‌اند و بیش از ۱۰۰هزار مالک خودرو اعتنایی به مالیات تعیین‌شده نکرده‌اند. همچنین حدود ۳/۳هزارمیلیارد تومان از مالیات ۴/۴هزارمیلیاردی لحاظ‌شده برای املاک گران‌قیمت بلاتکلیف است و صاحبان املاک لوکس اقدامی در جهت تعیین تکلیف و پرداخت مالیات مذکور نکرده‌اند.

مالیات یکی از مهم‌ترین ابزارهای حاکمیت برای توزیع درآمد در جامعه و کاهش شکاف طبقاتی است، اما متأسفانه سیستم مالیاتی از گذشته تا به امروز بیشتر روی درآمد افراد تمرکز داشته است، حال آنکه شکاف اصلی که در ایران شاهد آن هستیم، شکاف در دارایی است نه در درآمد. مالیات‌هایی مانند مالیات بر خانه‌های لوکس، خودروهای لوکس و حتی خانه‌های خالی می‌توانند در دسته مالیات‌هایی قرار بگیرند که به دارایی می‌پردازند، با این حال همانطور که آمارهای رسمی نشان می‌دهد، عملکرد رخداده در زمینه وصول این مالیات‌ها بسیار کمتر از حد انتظار بوده و اینطور به نظر می‌رسد که به دلیل رویکرد قدیمی که بر مالیات بر درآمد تمرکز دارد، به این پایه‌های جدید بی‌توجهی شده است. دریافت مالیات از واحدهای مسکونی گران‌قیمت و باغ‌ویلاها از قانون بودجه سال ۱۴۰۰ در دولت سیزدهم آغاز شد و در قانون بودجه سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ نیز مورد تأکید قرار گرفت اما با این اوصاف هنوز شناسایی واحدهای گران‌قیمت و معرفی آنها به سازمان امور مالیاتی به صورت کامل انجام نشده است. موضوع دریافت مالیات از خانه‌ها و زمین‌های لوکس با ارزش بیش از ۲۰میلیارد تومان در قانون بودجه ۱۴۰۲ آمده بود، بر این اساس زمین‌های فاقد اعیانی دارای کاربری مسکونی، اداری و تجاری، باغ‌ویلاهای مجاز (با احتساب عرصه و اعیان) و خانه‌های لوکس که ارزش آنها بیش از ۲۰۰میلیارد ریال باشد، مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات به میزان دو در هزار می‌شوند. با وجود پافشاری سازمان امور مالیاتی کشور، در این دو سال، تنها ۹۳۶میلیارد تومان، یعنی کمتر از هزارمیلیارد تومان مالیات از لوکس‌سواران و کاخ‌نشینان دریافت شده است. دیوان محاسبات کشور دلیل وصول اندک مالیات را ترک فعل وزارت اقتصاد در شناسایی املاک و خودروهای لوکس می‌داند و هشدار می‌دهد وزارت امور اقتصادی و دارایی چنانچه همکاری لازم را انجام ندهد، پرونده این دستگاه اجرایی در دادسرا مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت. نکته قابل تأمل این است که همین تعداد اندکی که در این دو سال شناسایی شده‌اند، نسبت به پرداخت مالیات‌شان بی‌اعتنا بوده‌اند، زیرا در چنین قانون مهمی ابزار درستی برای اجرا پیش‌بینی نشده است. بر همین اساس به نظر می‌رسد شاهد عدم‌جدیت سیستم مالیات‌ستانی و مؤدیان مرفه در زمینه مالیات بر دارایی‌ها به عنوان محور اصلی شکاف طبقاتی در کشور هستیم. بر اساس آخرین آماری که در مردادماه امسال رسانه‌ای شد، ۶هزارمیلیارد تومان مالیات تشخیصی برای خانه‌های لوکس در سه سال گذشته در نظر گرفته شده، اما تنها ۱۳۰میلیارد تومان آن وصول شده است. با توجه به این آمارها که از سوی سازمان امور مالیاتی اعلام شده است، ثروتمندان تنها ۲درصد از مالیات تشخیصی مربوط به املاک، ویلا و باغ‌ویلاهای لوکس را به دولت پرداخت کرده‌اند. در این خصوص رئیس کل دیوان محاسبات در جلسه هیئت عمومی دیوان محاسبات، در بخش بررسی تفریغ بودجه ۶ماهه واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ با موضوع «عوارض و مالیات» گفت: مالیات و عوارض تأثیر مستقیم بر معیشت و اقتصاد مردم دارد و لازم است برای ایجاد شفافیت و اصلاح سیاستگذاری‌های مالیاتی گزارش کاملی از معافیت‌ها و بخشودگی‌های مالیاتی تهیه شود و این گزارش برای تشویق و رونق اقتصادی کشور مورد استفاده قرار بگیرد. باید ماحصل تفریغ قانون بودجه سنواتی و بررسی معافیت‌ها و بخشودگی‌های قانون مالیاتی به طور جداگانه تهیه شود. آمار و اطلاعات دقیق این گزارش‌ها می‌تواند در افزایش تولید و رونق اقتصادی کشور مؤثر باشد. سیداحمدرضا دستغیب عدم‌شناسایی املاک و خودروهای مجلل و گران‌قیمت و عدم‌تعیین قیمت مبنا برای دریافت مالیات از آنها را نوعی ترک‌فعل دانست و اظهار داشت: بر اساس این ترک‌فعل در سال ۱۴۰۲ منابع پیش‌بینی‌شده از محل این بند قانونی به طور چشمگیری کاهش یافته است. همه دستگاه‌های اجرایی موظف هستند تمامی اطلاعات خود را بموقع و بدون هیچ‌گونه تأخیری به دیوان محاسبات کشور ارائه کنند. دستغیب ارائه اظهارنظرهای حسابرسان در خصوص مالیات و معافیت‌های مالیاتی با همکاری این نهاد نظارتی را مورد تأکید قرار داد و گفت: دستگاه‌های مرتبط از جمله سازمان امور مالیاتی و شهرداری‌ها باید اطلاعات کامل و دقیق را ارائه کنند و دسترسی بر خط سازمان امور مالیاتی بر اطلاعات دستگاه‌های اجرایی فراهم شود.

■ بلاتکلیفی ۳/۳هزارمیلیاردی مالیات املاک لوکس

به گزارش تسنیم، در سال ۱۴۰۲ بابت تعداد ۵۰۳هزار و ۱۳۵زمین فاقد اعیانی دارای کاربری مسکونی، اداری و تجاری، باغ‌ویلای مجاز (با احتساب عرصه و اعیان) و خانه مجلل (لوکس) که ارزش آنها بیش از ۲۰میلیارد تومان و مازاد بر این مبلغ، جمعاً مشمول ۴/۴همت (مالیات دودرهزار) بوده‌اند، صرفاً حدود ۶۶میلیارد تومان مالیات وصول شده و مبلغ بالغ بر ۱/۱همت آن مورد اعتراض قرار گرفته و مابقی وصول نشده است. بر اساس این گزارش دیوان محاسبات کشور می‌توان دریافت که حدود ۳/۳هزارمیلیارد تومان از مالیات ۴/۴هزارمیلیاردی لحاظ شده برای املاک گران‌قیمت، بلاتکلیف است و صاحبان املاک لوکس اقدامی در جهت تعیین تکلیف و پرداخت مالیات مذکور نداشته‌اند. باغ‌ویلاها و خانه‌های مجلل در حال ساخت مشمول مالیات تبصره ۶ قانون بودجه سال مذکور نبوده‌اند و سازمان امور مالیاتی کشور اقدامات قابل قبولی در خصوص دریافت اطلاعات باغ‌ویلاهای غیرمجاز از مراجع ذی‌صلاح صورت نداده و با توجه به عدم‌دسترسی به اطلاعات کامل املاک مذکور از سوی سازمان امور مالیاتی کشور، در سال یادشده هیچ‌گونه جریمه‌ای از باغ‌ویلاهای غیرمجاز دریافت نشده است. به رغم انجام مکاتبات سازمان امور مالیاتی کشور با وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و صنعت، معدن و تجارت، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و شهرداری‌ها، امکان دسترسی برخط (آنلاین) به اطلاعات مالکیت املاک مورد نیاز سازمان امور مالیاتی کشور در حوزه اماکن در اختیار این سازمان قرار نگرفته است.

■ بی‌اعتنایی بیش از ۱۰۰هزار لوکس‌سوار به پیامک پرداخت مالیات

همچنین طبق بررسی دیوان محاسبات کشور، وصول ۱۰درصدی مالیات مرتبط با خودروهای لوکس در سال گذشته نشان می‌دهد بیش از ۱۰۰هزار مؤدی مالک خودروی لوکس اعتنایی به پیامک پرداخت مالیات نداشته‌اند. از تعداد ۳۲۵هزار و ۱۶۶خودرو با قیمت بیش از ۳میلیارد تومان که مشمول ۲/۸۵همت مالیات بوده‌اند، صرفاً مبلغ ۲۱۸میلیارد تومان در زمان تعویض پلاک و نقل و انتقال خودرو وصول و به حساب خزانه واریز شده است. سایر افراد مشمول که پیامک پرداخت مالیات را دریافت کرده‌اند، نسبت به پرداخت مالیات موردنظر تا پایان بهمن‌ماه سال یادشده اقدامی انجام نداده‌اند که موضوع وصول مالیات مزبور از طریق عملیات اجرایی، از سوی ادارات امور مالیاتی در دست پیگیری است. همچنین در سال ۱۴۰۲ جمعاً بالغ بر ۱/۷همت از محل مالیات بر انواع خودروهای سواری و وانت دوکابین دارای شماره انتظامی شخصی گران‌قیمت وصول و به خزانه واریز شده است.

یادداشت

بابک نبی

«چین» فراتر از یک بازار صادراتی

در دهه‌های اخیر، روابط اقتصادی ایران و چین به عنوان یکی از مهم‌ترین محورهای سیاست خارجی ایران همواره اهمیت بالایی داشته است. بسیاری چین را صرفاً به عنوان یک صادرکننده بزرگ کالاهای صنعتی و الکترونیکی به دنیا می‌شناسند، اما این نگاه صرف به چین، نادیده‌گرفتن بخش بزرگی از ظرفیت‌های تجاری این کشور است، در واقع چین نه تنها بزرگ‌ترین صادرکننده جهان است، بلکه یکی از بزرگ‌ترین واردکنندگان نیز به شمار می‌رود. در حال حاضر، نفت یکی از مهم‌ترین کالاهایی است که چین از ایران وارد می‌کند، اما با دقت بیشتر به ظرفیت‌های دیگر اقتصادی چین، می‌توان به حوزه‌های متعدد دیگری دست یافت که می‌تواند راهگشای توسعه تجارت ایران باشد.

■ ضرورت شناخت ظرفیت‌های متنوع تجاری با چین

اگرچه ایران در دوران تحریم‌ها بیش از هر زمان دیگری به تجارت با چین وابسته شده است، اما این کشور به عنوان دومین اقتصاد جهان، تنها به دوره‌های بحران اقتصادی محدود نمی‌شود. چین یک بازیگر بزرگ در اقتصاد جهانی است که حتی غرب با وجود تمام چالش‌ها و رقابت‌ها، به طور پیوسته در پی بهره‌گیری از تعاملات اقتصادی با این کشور است، به بیان دیگر فرصت‌های اقتصادی در تجارت با چین نباید تنها در دوران تحریم‌ها دیده شود، بلکه باید در هر شرایطی از این ظرفیت‌ها بهره برد. یکی از حوزه‌هایی که کمتر به آن توجه شده است، ظرفیت‌های چین در زمینه واردات کالاهای غیرنفتی است. این کشور به دنبال تنوع‌بخشی به بازارهای خود و تأمین کالاهایی است که نیازهای رو به رشد طبقه متوسط و مرفه چین را پوشش دهد. صنایع دستی، فرش ایرانی و محصولات فرهنگی و هنری از جمله کالاهایی هستند که می‌توانند با بازاریابی و برنامه‌ریزی درست، سهم بزرگی از بازار چین را به‌دست آورند، از سوی دیگر محصولات کشاورزی و فرآورده‌های غذایی نیز از دیگر فرصت‌های مهمی است که نباید از آن غافل شد.

■ همکاری در نوسازی شیوه‌های کشاورزی و دامداری

با توجه به تجربه چین در نوسازی بخش کشاورزی و دامداری، ایران می‌تواند از این تجربه برای بهبود وضعیت کشاورزی خود بهره‌برداری کند. چین در دهه‌های گذشته به دلیل نیاز به تأمین امنیت غذایی برای جمعیت میلیاردی‌اش، سرمایه‌گذاری‌های کلانی در فناوری‌های کشاورزی کرده است. از تکنیک‌های مدرن آبیاری گرفته تا روش‌های بهبود تولید دام و محصولات کشاورزی، همکاری ایران با چین می‌تواند به یک فرصت طلایی برای افزایش تولید و بهره‌وری در این بخش تبدیل شود.

ایران با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین چینی می‌تواند نه‌تنها تولید خود را افزایش دهد، بلکه امنیت غذایی خود را نیز تقویت کند، همچنین این همکاری می‌تواند به کاهش وابستگی ایران به واردات مواد غذایی و افزایش تاب‌آوری اقتصادی کشور در برابر نوسانات جهانی کمک کند. صنایع تبدیلی نیز می‌توانند از این فرصت بهره‌برداری کنند و با استفاده از تجربه چین در این حوزه، به ارتقای کیفیت و تنوع محصولات خود بپردازند.

■ «چین» یک شریک استراتژیک در تمام شرایط

با وجود تمامی چالش‌های جهانی و فشارهای بین‌المللی، چین همواره به عنوان یکی از مهم‌ترین شرکای تجاری ایران باقی مانده است. در حقیقت، چین نه تنها در دوران تحریم‌ها بلکه در شرایط عادی نیز می‌تواند به یکی از ستون‌های اصلی تجارت خارجی ایران تبدیل شود. توسعه روابط تجاری با چین و بهره‌برداری از ظرفیت‌های آن، ایران را قادر می‌سازد از وابستگی‌های خود به بازارهای محدود جهانی بکاهد و به تعامل با یک اقتصاد بزرگ و متنوع بپردازد، همچنین چین به عنوان یک واردکننده بزرگ می‌تواند بازار جدیدی برای بسیاری از کالاهای ایرانی فراهم کند. نیازهای گسترده این کشور در حوزه محصولات کشاورزی، صنایع دستی، فناوری‌های نوین و حتی خدمات فنی و مهندسی، ایران را در موقعیت مناسبی قرار می‌دهد تا از این فرصت‌ها بهره‌برداری کند. تعامل با چین نباید تنها به نفت محدود شود، بلکه با بررسی دقیق بازارهای چین و شناخت نیازهای آن می‌توان از این بازار به عنوان یک پل ارتباطی برای ورود به سایر بازارهای آسیایی نیز استفاده کرد.

چین به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان، ظرفیت‌های بی‌شماری در حوزه واردات و تجارت خارجی دارد که نباید نادیده گرفته شوند. همکاری با این کشور می‌تواند به ایران در توسعه اقتصادی، بهبود صنایع کشاورزی و دامداری و ایجاد فرصت‌های جدید صادراتی کمک کند. تجارت با چین نباید تنها به دوران بحران و تحریم‌ها محدود شود، بلکه باید به عنوان یک استراتژی بلندمدت برای رشد اقتصادی کشور در نظر گرفته شود.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی «جوان» با نماینده مجلس مطرح شد

حمایت برنامه هفتم از هدایت سرمایه‌گذاری غیردولتی به پتروپالایشگاه‌ها

برنامه هفتم توسعه با هدف حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در پتروپالایشگاه‌ها، مشوق‌های متعددی ارائه کرده است که از جمله آنها می‌توان به امکان تهاتر نفت‌خام با تجهیزات وارداتی و تخفیف خوراک در سال‌های اولیه اشاره کرد. این مشوق‌ها در شرایط تحریمی و محدودیت‌های ارزی، راهکاری مؤثر برای جذب سرمایه‌گذاری غیردولتی و ارتقای فناوری‌های پالایشی به شمار می‌آید. پتروپالایشگاه‌ها به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای مدرن در صنعت نفت و گاز، نقش بسزایی در افزایش ارزش‌افزوده و بهینه‌سازی مصرف منابع نفتی دارند. این واحدهای پیشرفته با تبدیل نفت‌خام به محصولات متنوعی مانند سوخت‌های باکیفیت، مواد اولیه مورد استفاده در پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌ها، نه تنها به کاهش وابستگی کشور به صادرات نفت‌خام کمک می‌کنند، بلکه با افزایش درآمدهای ارزی و ایجاد بازارهای جدید برای محصولات نهایی، زمینه توسعه اقتصادی پایدار را فراهم می‌سازند. توسعه پتروپالایشگاه‌ها می‌تواند نقشی حیاتی در ایجاد اشتغال، کاهش هزینه‌های تولید و افزایش ظرفیت‌های تولید داخلی داشته باشد و در این راستا، حمایت از بخش غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در این حوزه اهمیت ویژه‌ای دارد. برنامه هفتم توسعه با ارائه مشوق‌های مختلف، سعی دارد بخش خصوصی را برای ورود به این عرصه ترغیب کند و از مزایای فناوری‌های پیشرفته بهره‌مند شود. در همین راستا با مجید نصیرپور، نماینده مجلس شورای اسلامی به گفت‌وگو پرداختیم.

نصیرپور در خصوص نقش پتروپالایشگاه‌ها در اقتصاد کشور، چالش‌های پیش روی سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و اقدامات ضروری مجلس برای تسهیل این فرایند، ضمن تأکید بر اهمیت بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در صنعت پالایشگاهی به بیان راهکارهایی برای افزایش جذب سرمایه‌گذاری و رفع موانع اجرایی مشوق‌های پیش‌بینی‌شده در برنامه هفتم توسعه به «جوان» می‌گوید: توسعه پتروپالایشگاه‌ها نه تنها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای افزایش بهره‌وری در صنعت نفت و گاز شناخته می‌شود، بلکه به عنوان راهکاری برای افزایش تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالا از منابع نفت‌خام نیز اهمیت دارد. این پالایشگاه‌ها با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و پیشرفته، نفت‌خام را به محصولات متنوعی تبدیل می‌کنند، به همین دلیل تمرکز بر توسعه پتروپالایشگاه‌ها می‌تواند راهی مؤثر برای کاهش وابستگی کشور به صادرات نفت‌خام به عنوان یک ماده خام و کمک به ایجاد تنوع در درآمدهای ارزی باشد. این امر خصوصاً در شرایط تحریم‌های بین‌المللی و کاهش تقاضای جهانی برای نفت‌خام اهمیت بیشتری پیدا می‌کند، چراکه تبدیل نفت به محصولات با ارزش‌تر نه تنها ظرفیت صادرات را افزایش می‌دهد، بلکه بازارهای جدیدی را برای کشور ایجاد می‌کند.

وی می‌افزاید: مجلس شورای اسلامی می‌تواند نقش کلیدی در تسهیل فرایند سرمایه‌گذاری در پتروپالایشگاه‌ها داشته باشد. با توجه به اهمیت بخش غیردولتی در این حوزه، قوانین و مقررات تشویقی می‌تواند نقش مؤثری در جلب توجه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی ایفا کند. یکی از ابزارهای قانونی که در برنامه هفتم توسعه پیش‌بینی شده، ارائه مشوق‌های متنوع به بخش غیردولتی برای ورود به این حوزه است که از جمله این مشوق‌ها می‌توان به امکان تهاتر نفت‌خام با واردات تجهیزات اشاره کرد. این روش، به خصوص در شرایطی که محدودیت‌های ارزی و تحریم‌های اقتصادی مشکلاتی برای واردات فناوری‌های مورد نیاز ایجاد کرده است، می‌تواند به عنوان یک راه‌حل مؤثر عمل کند. به طور مثال، در برنامه هفتم توسعه آمده است که بخش غیردولتی می‌تواند روزانه ۳۰۰هزار بشکه نفت‌خام را برای واردات تجهیزات تهاتر کند یا در سال اول از تخفیف خوراک بهره‌مند شود. این مشوق‌ها در صورت اجرای دقیق و شفاف می‌توانند شرایط را برای سرمایه‌گذاری در پتروپالایشگاه‌ها بهبود بخشند.

این نماینده مجلس ادامه می‌دهد: در همین راستا لازم است مجلس و نهادهای نظارتی، فرایندهای اجرایی این مشوق‌ها را به طور دقیق و با شفافیت کامل تعریف کنند، به عنوان مثال نحوه تهاتر نفت‌خام، سامانه یا محل تهاتر، نحوه قیمت‌گذاری این نفت، روش‌های انتقال آن و نحوه محاسبه ارز حاصل از تهاتر باید به طور مشخص تعریف شود. این موارد به دلیل پیچیدگی‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی و محدودیت‌های اقتصادی، نیازمند دقت بالایی هستند. علاوه بر این، واردات تجهیزات مورد نیاز برای پتروپالایشگاه‌ها نیز باید تحت نظارت دقیق و با بررسی جوانب مختلف انجام گیرد تا از بروز مشکلاتی مانند فساد احتمالی یا سوءاستفاده از منابع جلوگیری شود. در این میان، اهمیت استفاده از فناوری‌های پیشرفته و بهره‌گیری از توان علمی داخلی و خارجی نباید نادیده گرفته شود.

نصیرپور خاطرنشان می‌کند: یکی از مزایای توسعه پتروپالایشگاه‌ها، تولید محصولات متنوع‌تر و با کیفیت بالاتر است. این تنوع محصول به کشور کمک می‌کند بتواند نیازهای مختلف داخلی را تأمین کند و صادرات محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر را افزایش دهد. علاوه بر این، توسعه پتروپالایشگاه‌ها می‌تواند به کاهش هزینه‌های تولید و بهبود بهره‌وری منجر شود، این در حالی است که بسیاری از پالایشگاه‌های دولتی و شبه‌دولتی به دلیل فقدان دانش مدیریتی و انگیزه کافی، قادر به بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های خود نیستند. شرکت‌های دولتی اغلب با مشکلاتی مانند کمبود سرمایه برای نوسازی تجهیزات و فقدان آینده‌نگری مواجه هستند که باعث کاهش بهره‌وری و کیفیت محصولات تولیدی می‌شود، به همین دلیل ورود بخش غیردولتی به این حوزه، با توجه به انگیزه‌های بالاتر و توان مدیریتی بهتر می‌تواند تأثیر بسزایی در بهبود عملکرد و کیفیت محصولات تولیدی داشته باشد.

نماینده مجلس شورای اسلامی ادامه می‌دهد: نقش بخش غیردولتی در توسعه پتروپالایشگاه‌ها از آن جهت حائز اهمیت است که این بخش با در اختیار داشتن سرمایه و توان مدیریتی لازم، می‌تواند به‌سرعت در حوزه‌های مختلفی از جمله تأمین فناوری‌های نوین و نوسازی تجهیزات ورود کند. این امر به‌خصوص در شرایطی که شرکت‌های دولتی به دلیل محدودیت‌های مالی و مدیریتی قادر به بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود نیستند، می‌تواند نقش نجات‌دهنده‌ای داشته باشد، از این رو سیاستگذاری‌های دقیق و شفاف مجلس و دولت در جهت حمایت از بخش غیردولتی می‌تواند نقشی کلیدی در تسریع روند توسعه پتروپالایشگاه‌ها ایفا کند. وی می‌افزاید: همان‌طور که در برنامه هفتم توسعه اشاره شده، لازم است علاوه بر تصویب قوانین مناسب، اراده‌ای علمی و مدیریتی نیز در کشور شکل گیرد تا بتوان از ظرفیت‌های موجود به‌درستی استفاده کرد. بهره‌گیری از توانمندی‌های علمی داخلی و فناوری‌های روز دنیا می‌تواند به توسعه هر چه سریع‌تر پتروپالایشگاه‌ها کمک کند. اگرچه محدودیت‌های تحریم و مشکلات اقتصادی چالش‌هایی جدی در این مسیر ایجاد کرده‌اند، اما همانطور که رهبر معظم انقلاب اشاره کردند، با به‌کارگیری روش‌های نوین و خلاقانه می‌توان این چالش‌ها را پشت سر گذاشت و کشور را از این مشکلات رها ساخت.

نصیرپور در پایان تأکید می‌کند: به طور خلاصه می‌توان گفت برنامه هفتم توسعه با هدف حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در پتروپالایشگاه‌ها، مشوق‌های متعددی ارائه کرده است که از جمله آنها می‌توان به امکان تهاتر نفت‌خام با تجهیزات وارداتی و تخفیف خوراک در سال‌های اولیه اشاره کرد. این مشوق‌ها در شرایط تحریمی و محدودیت‌های ارزی، راهکاری مؤثر برای جذب سرمایه‌گذاری و ارتقای فناوری‌های پالایشی به شمار می‌آید، با این حال نظارت دقیق و شفاف بر فرایندهای اجرایی این مشوق‌ها از سوی مجلس و نهادهای نظارتی ضروری است تا از بروز مشکلات احتمالی مانند فساد و سوءاستفاده جلوگیری کند و اهداف توسعه‌ای به‌درستی محقق شود.